

**Αιτιολόγηση της πρότασης 4^{ης} αναθεώρησης
του Επιχειρησιακού Προγράμματος
«Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος
Ανάπτυξη» 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)**

Ιούνιος 2020

1. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 4ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020

Εισαγωγή

Η απρόσμενη εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 και η ανάγκη αντιμετώπισης των αυξημένων αναγκών στον τομέα της δημόσιας υγείας, καθώς και των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από την εξάπλωσή της, επέβαλαν τη μέγιστη δυνατή κινητοποίηση των διαθέσιμων πόρων των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα ανταποκρίθηκε άμεσα με το σχεδιασμό ενός πλέγματος δράσεων, υγειονομικής και κοινωνικο-οικονομικής στόχευσης, μέρος του οποίου συνεπώς πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από Κοινοτικούς πόρους των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Παράλληλα, για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, η ΕΕ και τα Κ-Μ υιοθέτησαν μια στρατηγική πολλαπλών επιπέδων, η οποία περιέλαβε την τροποποίηση των Κανονισμών του ΕΣΠΑ, προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων των ΕΔΕΤ, ώστε να χρησιμοποιηθούν και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του COVID-19.

Η παρούσα επείγουσα πρόταση αναθεώρησης υποβάλλεται στο πλαίσιο των ανωτέρω των κανονιστικών τροποποιήσεων, των διαβουλεύσεων με την Ε.Ε. και τα συναρμόδια Υπουργεία, καθώς και των σχετικών Οδηγιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ (Α.Π. 56390/03.06.2020), και αξιοποιεί κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό το χρηματοοικονομικό σκέλος του έτους 2020 των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Συνεπώς αποτελεί μέρος μιας συνολικής άσκησης αναθεώρησης, η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους. Η επιτακτική ανάγκη για την παρούσα, επείγουσα αναθεώρηση, στο χρονικό αυτό σημείο, προκύπτει από την αδήριτη ανάγκη για εισροή πόρων στη χώρα με σκοπό την ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού και για σχεδιασμό νέων δράσεων στους τομείς που επλήγησαν ή πρέπει να ενισχυθούν (π.χ. ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και διατήρηση θέσεων εργασίας, δράσεις για την υγεία ή πολιτική προστασία, αντιμετώπιση της ανεργίας κλπ).

Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με τις «Οδηγίες για την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στο έτος 2020» που εκδόθηκαν από την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) (εγκύκλιος με αρ. πρωτ. 56390/03.06.2020) και συγκεκριμένα στα κεφ. 2,3 και 4, καθώς και στις σχετικές διευκρινίσεις της ΕΑΣ, που ακολούθησαν, καθορίζεται το πλαίσιο για την τροποποίηση των Προγραμμάτων.

Αυτό αποτυπώνεται κατ' αρχάς στο άρθρο 30 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013 (ΚΚΔ), όπου στην περίπτωση που εκτιμηθεί ότι κάποιες από τις παρακάτω συνθήκες επηρεάζουν τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος, θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές και τροποποιήσεις.

Η πανδημία δημιούργησε νέα δεδομένα που απαιτούν την προσαρμογή των Προγραμμάτων. Για την αποτελεσματική ανταπόκριση των ΕΔΕΤ στην κρίση, οι Κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ αριθ. 1301/2013 και ΕΕ αριθ. 1303/2013 τροποποιήθηκαν σχετικά με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 2020/460 (Coronavirus Response Investment Initiative, CRII) και 2020/558 (CRII+), εκδοθέντες στις 30.03.2020 και 23.04.2020 αντίστοιχα. Στον ΚΚΔ δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός για την αναθεώρηση εντός ενός προγράμματος καθώς και για την επανεξέταση και την αναθεώρηση της στοχοθεσίας των δεικτών. Με βάση τα σχέδια των κειμένων που συζητούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αφορούν την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, διαφαίνεται πως η Ε.Ε. θέτει ως στόχο τη διατήρηση της λογικής της παρέμβασης και του προσανατολισμού στα αποτελέσματα και δεν σκοπεύει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τις τιμές - στόχο των δεικτών μετά το 2020, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που θα πραγματοποιηθεί μια ανακατανομή πόρων εντός ενός Προγράμματος.

Με την τροποποίηση του ΚΚΔ 1303/2013 (πακέτο CRII & CRII+) για την αναθεώρηση των προγραμμάτων, δίνεται μια σειρά δυνατοτήτων που αφορούν στις διαδικαστικές απαιτήσεις για την αναθεώρηση των ΕΠ.

Οι υποχρεώσεις αναφορικά με την αναθεώρηση, τόσο για την ΕΕ, όσο και για τα ΚΜ, παραμένουν οι ίδιες και όλες απαιτούν την έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΚΚΔ και υποβολή του ΕΠ στην ΕΕ μέσω της SFC. Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα συγκυρία, η έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων από την Επιτροπή Παρακολούθησης προτείνεται να γίνει με γραπτή διαδικασία.

Αναλυτικά οι δυνατότητες που δίνονται για την αναθεώρηση των ΕΠ με βάση την τροποποίηση του ΚΚΔ (CRII & CRII+) είναι :

1. Προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 30 του ΚΚΔ 1303/2013 (Κανονισμός 2020/460/30.03.2020-CRII)
2. Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφος 1/δυνατότητα 100% συγχρηματοδότησης (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CRII +)

3. Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφοι 2 & 3/ευελιξία στις μεταφορές (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CR11 +)
4. Ευελιξία αναφορικά με το πεδίο και το χρονικό εύρος επιλεξιμότητας πράξεων & αναγκαιότητα αναθεώρησης προγράμματος (Κανονισμοί 2020/460/30.03.2020-CR11 και 2020/558/23.04.2020-CR11 +)
5. Ευελιξία μεταξύ προτεραιοτήτων κατά τον υπολογισμό του τελικού υπολοίπου (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CR11 +, Άρθρο 2, παρ. 2).

Όσον αφορά στο κλείσιμο των προγραμμάτων, υπάρχουν στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου νέα στοιχεία τα οποία έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων:

- Η ετήσια αποδοχή των λογαριασμών που εφαρμόζεται στην ΠΠ 2014-2020 όπου εισάγεται η έννοια του «ετήσιου κλεισίματος» για πρώτη φορά στην πολιτική συνοχής, γεγονός που περιορίζει την ευελιξία της αναθεώρησης, όσο πλησιάζει το πρόγραμμα στο κλείσιμο του, αφού στις αιτήσεις πληρωμής δεν πιστοποιούνται σωρευτικά οι δαπάνες (από το πρώτο αίτημα πληρωμής του ΕΠ), αλλά μόνο όσες αφορούν την ίδια λογιστική χρήση.
- Η σημασία της επίτευξης των τιμών – στόχου των δεικτών που έχουν τεθεί στα προγράμματα. Ειδικά για τους δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων, η μη επίτευξη των τιμών-στόχων για το 2023, δύναται να οδηγήσει σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Για το συντονισμό της επικείμενης διαδικασίας αναθεώρησης και ειδικότερα για τις αναθεωρήσεις που αφορούν και σε μετακινήσεις πόρων μεταξύ προγραμμάτων, στην εγκύκλιο παρατίθεται πίνακας της προβλεπόμενης στην παρούσα φάση αναγκαίας ανακατανομής πόρων. Η ανακατανομή αυτή έχει λάβει υπόψη τις απαιτήσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας σε επίπεδο ΕΣΠΑ και την οριστικοποίηση των σχεδίων δράσης και των εναλλακτικών σεναρίων που υπέβαλλαν οι ΔΑ. Διέπεται από την λογική πλήρους εκμετάλλευσης της ευελιξίας που επιτρέπει ο κανονισμός για τη μεταφορά πόρων μεταξύ Ε.Π. και Ταμείων με όριο τις κατανομές του έτους 2020.

Συγκεκριμένα (εγκύκλιος με αρ. πρωτ. 56390/03.06.2020) για το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προβλέπεται η μεταφορά πόρων ενωσιακής στήριξης 2020 προς το ΕΠΑΝεΚ 594.787.224 € συνολικά, όπως αναλύονται στο κεφ. 3.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ 4ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις Οδηγίες για την Αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 στο έτος 2020, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ (έγγραφο με α.π. 56390/3-6-2020), η αναγκαία μεταφορά πόρων ενωσιακής στήριξης (κοινοτικής συμμετοχής) από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο ΕΠ Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ) κατά την Α' Φάση της Αναθεώρησης ανέρχεται σε 594.787.224€ (ΚΣ), ποσό που αντιστοιχεί σε 716.597.932 € Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ).

Η ανακατανομή αυτή έχει λάβει υπόψη τις απαιτήσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας σε επίπεδο ΕΣΠΑ και διέπεται από την λογική πλήρους εκμετάλλευσης της ευελιξίας που επιτρέπει ο Κανονισμός για τη μεταφορά πόρων μεταξύ Ε.Π. και Ταμείων με όριο τις κατανομές του έτους 2020. Διατηρείται δε η ισορροπία ανάμεσα στους δύο τομείς του προγράμματος, Μεταφορές και Περιβάλλον.

Οι πόροι προέρχονται και από τα δύο Ταμεία του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και αφαιρούνται από τον προγραμματισμό των δύο Τομέων προκειμένου να μεταφερθούν στο ΕΠΑΝεΚ ως εξής:

Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ)	Άξονες Προτεραιότητας ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ από τους οποίους μεταφέρονται πόροι στο ΕΠΑΝεΚ (ΣΔΔ)	
				ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες	169.520.224	211.900.280	ΑΠ02, ΑΠ05, ΑΠ08	ΑΠ10
ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε Μετάβαση	47.036.893	58.796.116	ΑΠ04	ΑΠ14Β
ΕΤΠΑ	Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες	12.976.799	16.220.999	ΑΠ02	-
ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	-	365.253.308	429.709.774	-	ΑΠ14
ΣΥΝΟΛΑ		594.787.224	716.627.169	252.706.254	463.920.915

Δεδομένου ότι η προαναφερόμενη μεταφορά πόρων είναι επιβεβλημένη, η πρόταση 4ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έχει διαμορφωθεί με στόχο την μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων που θα παραμείνουν στο Πρόγραμμα ύψους 4.004.227.877 € Κ.Σ., που αντιστοιχούν σε 4.798.001.000 € ΣΔΔ, για :

- Την κάλυψη των ανελαστικών υποχρεώσεων έργων που έχουν ξεκινήσει από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και πρέπει να ολοκληρωθούν.
  - Τη συγχρηματοδότηση των νέων ώριμων έργων των δύο τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός της τρέχουσας περιόδου (έργα ήδη συμβασιοποιημένα, ή σε διαγωνιστική διαδικασία, ή προς υπογραφή σύμβασης).
  - Τη συγχρηματοδότηση νέων Μεγάλων Έργων των δύο τομέων που είναι δυνατόν να αποτελέσουν έργα phasing σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία περί επιλεξιμότητας παρεμβάσεων στο υπό διαπραγμάτευση σχετικού κανονιστικού πλαισίου.
  - Τη συγχρηματοδότηση έργων του τομέα Περιβάλλοντος που αποτελούν ανελαστική υποχρέωση της χώρας στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, όπως:
    - ✓ Έργα υποδομών διαχείρισης Αστικών Στερεών Αποβλήτων (κυρίως ΜΕΑ, ΧΥΤΥ/ΧΥΤΑ), που παραμείνουν στον προγραμματισμό του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, διότι σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα διαπραγμάτευση, οι εν λόγω παρεμβάσεις δεν έχουν επιλεξιμότητα για συγχρηματοδότηση στην επόμενη ΠΠ 2021-2027. Επιπλέον τα εν λόγω έργα υποστηρίζουν την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) της χώρας και των αντίστοιχων εγκεκριμένων ΠΕΣΔΑ και κατ' επέκταση και τον νέο προγραμματισμό του αρμόδιου Υπουργείου πολιτικής (ΥΠΕΝ) για την υλοποίηση και λειτουργία των μεγάλων μονάδων διαχείρισης ΑΣΑ σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας.
    - ✓ Έργα διαχείρισης λυμάτων (δίκτυα αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων) που συμπεριλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων της ΠΠ 2014-2020, με τα οποία από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ καλύπτονται οι υποχρεώσεις της χώρας σε 164 non-compliant οικισμούς Γ' Προτεραιότητας. Τα συμπεριλαμβανόμενα έργα στο Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων αποτελούν ανελαστική υποχρέωση της χώρας για συγχρηματοδότηση από πόρους του ΕΣΠΑ 2014 -2020 (συμφωνία με Ευρ. Επιτροπή).
  - Προτεραιότητες που τίθενται από τα αρμόδια Υπουργεία για νέες δράσεις που αν και δεν βρίσκονται ακόμα σε διαγωνιστική διαδικασία εκτιμάται ότι μπορούν να ολοκληρωθούν έως 31/12/2023, όπως:
    - ✓ Έργα συλλογής βιοαποβλήτων (κάδοι, απορριματοφόρα), τα περισσότερα εκ των οποίων έχουν τη δυνατότητα άμεσης υλοποίησης ενώ ταυτόχρονα υπάρχει είτε υφιστάμενος είτε δρομολογημένος προς υλοποίηση αποδέκτης, στον οποίο θα διατίθενται προς επεξεργασία τα συλλεγόμενα βιοαπόβλητα , όπως οι νέες ΜΕΒΑ και οι τοπικές/δημοτικές μονάδες κομποστοποίησης, των οποίων η συγχρηματοδότηση επίσης διατηρείται στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ
    - ✓ Έργα για την ενεργειακή αναβάθμιση νοσοκομείων όλης της χώρας, προς βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας τους και - κατά περίπτωση – την υποστήριξη τους με την προμήθεια σύγχρονου ιατρο-μηχανολογικού εξοπλισμού. Πρόκειται για έργα υψηλής προτεραιότητας για το ΥΠΕΝ, δεδομένου ότι υποστηρίζουν την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).
- Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω έργα είναι δυναμικά επιλέξιμα και σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027 και – στην περίπτωση που δεν ολοκληρωθούν – ανάλογα με τις κατευθυντήριες γραμμές «κλεισίματος των ΕΠ της ΠΠ 2014-2020 θα μπορούσαν να αποτελέσουν και έργα phasing στην επόμενη ΠΠ.

Σε ότι αφορά στα προγραμματικά έργα που αφαιρούνται από το ΕΠ-ΥΜΠΕΡΑΑ, λόγω της υποχρεωτικής απομείωσης των πόρων του Προγράμματος, έχουν ληφθεί υπόψη:

- τυχόν καθυστερήσεις στην ωρίμανση ή/και υλοποίηση τους
- μη ανταπόκριση των δυναμικών δικαιούχων σε σχετικές προσκλήσεις του Προγράμματος
- δυνατότητα συγχρηματοδότησής τους από πόρους της ΠΠ 2021-2027, είτε σε αντίστοιχα Τομεακά ή/και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, είτε από πόρους του CEF (ιδιαίτερα σε ότι αφορά στα σιδηροδρομικά έργα), δεδομένου ότι θα υπάρχει σχετική επιλεξιμότητα δαπανών ήδη από 1/1/2021.

Συνολικά, πρόκειται για έργα που συμπεριλαμβάνονταν στους ΑΠ 01, 02, 03, 05, 08 και 09 του Τομέα Υποδομών Μεταφορών (έργα υψηλής επενδυτικής αξίας Π/Υ περίπου 1 δις €) και στους ΑΠ 10 και 14 του Τομέα Περιβάλλοντος (έργα με σημαντική επίπτωση στην ποιότητα ζωής Π/Υ περίπου 0,4 δις €), τα οποία επιδιώκεται να συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της ΠΠ 2021-2027.

Αναλυτική παρουσίαση ανά τομέα δίνεται στη συνέχεια:

2.1 ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Από τον τομέα Μεταφορών αφαιρούνται συνολικά 229,5 εκατ. € Κ.Σ., που αντιστοιχούν σε 289,7 εκατ. € ΣΔΔ. Παράλληλα, γίνονται εσωτερικές μετακινήσεις πόρων μεταξύ των ΑΠ του Προγράμματος, προκειμένου οι πόροι που παραμένουν στον τομέα να αξιοποιηθούν πλήρως για έργα που έχουν ήδη δρομολογηθεί και αναμένεται με σχετική ασφάλεια να έχουν τις αντίστοιχες δαπάνες μέχρι 31/12/2023. Πιο συγκεκριμένα:

- Μειώνονται σημαντικά οι διαθέσιμοι πόροι του Τομέα για σιδηροδρομικά έργα, συνολικά κατά 215 εκατ. € ΣΔΔ, στους ΑΠ01 και 02. Έτσι, τα διαθέσιμα σήμερα 533 εκατ. € ΣΔΔ των 2 ΑΠ μειώνονται σε 318 εκατ. €. Αντίστοιχα, αφαιρούνται από τον προγραμματισμό εκείνα τα έργα που σήμερα παρουσιάζουν ανωριμότητα και δεν αναμένεται να έχουν σύμβαση εντός του 2021, όπως (α) η αναβάθμιση ηλεκτροκίνηση της ΣΓ Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας, (β) η αναβάθμιση του τμήματος ΣΚΑ-ΟΙΝΟΗ (γ) η κατασκευή της νέας ΣΓ στο τμήμα Ρίο - Πάτρα. Τα έργα αυτά όχι μόνο έχουν επιλεξιμότητα αλλά και προτεραιότητα για να τύχουν χρηματοδότησης τόσο από τα ΕΔΕΤ όσο και από το CEF της επόμενης ΠΠ 2021-2027.

Παραμένουν στο Πρόγραμμα έργα υποδομής, επιδομής και συστημάτων, που είτε ολοκληρώνονται μέσα στην περίοδο είτε θα συνεχίσουν ως έργα phasing στη επόμενη ΠΠ 2021-2027 (π.χ. Επιδομή ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση τμήματος Ροδοδάφνη – Ρίο, ΣΣ Αθηνών και σύνδεση με Μετρό, GSM-R επί του ΠΑΘΕ/Π)

- Μειώνονται ελάχιστα οι διαθέσιμοι πόροι του τομέα για οδικά έργα, συνολικά κατά 24 εκατ. € ΣΔΔ. Πιο συγκεκριμένα:

- ✓ Στον ΑΠ04 (Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο ΒΟΑΚ) οι πόροι μειώνονται κατά 57 εκατ. € ΣΔΔ. Οι πόροι που παραμένουν στον ΑΠ καλύπτουν τις δαπάνες του ήδη ολοκληρωμένου έργου Γούρνες - Χερσόνησος καθώς και των ήδη ενταγμένων ή δρομολογημένων νέων έργων οδικής ασφάλειας που αναμένεται να έχουν σύμβαση εντός του 2021. Εφόσον υπάρξει νέος προγραμματισμός του ΥΠΥΜΕ για νέα έργα υποδομών επί του ΒΟΑΚ αυτά θα είναι επιλέξιμα σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027.
- ✓ Στον ΑΠ05 (Περιφερειακή κινητικότητα – Βελτίωση συνδεσιμότητάς νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών) οι πόροι μειώνονται κατά 19 εκατ. € ΣΔΔ. Αντίστοιχα αφαιρείται από τον προγραμματισμό το έργο της οδικής σύνδεσης Εγνατίας με το λιμάνι Αλεξανδρούπολης (ανατολική περιφερειακή Αλεξανδρούπολης), που δεν έχει ακόμη ενταχθεί στο ΕΠ και το οποίο είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση από πόρους της ΠΠ 2021-2027. Παραμένει στον ΑΠ και ολοκληρώνεται το phasing από την ΠΠ 2007-2013 οδικό έργο Καλλονή – Σίγρι.
- ✓ Αντίθετα, στον ΑΠ03 (Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο σε όλη τη χώρα) οι πόροι αυξάνονται κατά 48 εκατ. € ΣΔΔ, προκειμένου να αντιμετωπισθεί - σε κάποιο βαθμό - η υπερδέσμευση των ήδη ενταγμένων έργων που αναμένεται να ολοκληρωθούν στην τρέχουσα περίοδο. Το έργο Πάτρα – Πύργος το οποίο – προς το παρόν - παραμένει στην υπερδέσμευση του ΑΠ, δεν ολοκληρώνεται στην ΠΠ 2014-2020 και είναι δυνατόν είτε να υλοποιηθεί ως έργο phasing, είτε να μεταφερθεί στο σύνολό του σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027, όπου είναι δυνητικά επιλέξιμο.

Παράλληλα, το έργο του κάθετου άξονα της Εγνατίας οδού Ξάνθη – Εχίνος – Ελληνο-Βουλγαρικά σύνορα : τμήμα Δημάριο- σύνορα μεταφέρεται στο INTERREG Ελλάδα – Βουλγαρία.

Τέλος, αφαιρείται από τον προγραμματισμό του ΑΠ03 το νέο έργο της Παράκαμψης Χαλκίδας, που είναι δυνητικά επιλέξιμο σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027.

- Αυξάνονται σημαντικά οι διαθέσιμοι πόροι του τομέα για λιμενικά έργα και έργα ασφάλειας ναυσιπλοΐας, συνολικά κατά 96 εκατ. € ΣΔΔ, στον ΑΠ06, προκειμένου (α) να καλυφθούν οι δαπάνες των δύο έργων λιμενικών υποδομών (Πάτρας και Ηγουμενίτσας) τα οποία και ολοκληρώνονται και (β) να διασφαλιστεί η συγχρηματοδότηση όλων των ήδη ενταγμένων έργων ασφάλειας ναυσιπλοΐας που αναμένεται να έχουν σύμβαση εντός του 2021, καθώς και του προς έναρξη έργου του δικτύου VTΜIS του Υπουργείου Ναυτιλίας. Έτσι, τα διαθέσιμα σήμερα 58,8 εκατ. € αυξάνονται σε 154,6 εκατ. €.
- Αυξάνονται σημαντικά οι διαθέσιμοι πόροι του τομέα για έργα αεροδρομίων και έργα ασφάλειας αεροναυτιλίας, συνολικά κατά 120 εκατ. € ΣΔΔ, στον ΑΠ07, προκειμένου να συγχρηματοδοτηθούν (α) φιλλοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις στο νέο αεροδρόμιο Καστελίου (β) άλλα μικρότερα νέα έργα αναβάθμισης νησιωτικών αεροδρομίων καθώς και (γ) σημαντικά συστήματα αεροναυτιλίας της ΥΠΑ που αφορούν σε όλη την επικράτεια. Έτσι, τα διαθέσιμα σήμερα 80,6 εκατ. € του ΑΠ07 αυξάνονται σε 200,7 εκατ. €.
- Μειώνονται σημαντικά οι διαθέσιμοι πόροι του τομέα για έργα καθαρών αστικών μεταφορών, συνολικά κατά 265 εκατ. € ΣΔΔ, στους ΑΠ08 και 09. Βασικοί στόχοι παραμένουν:

- ✓ Η διασφάλιση της ολοκλήρωσης των phasing από προηγούμενες ΠΠ έργων Μετρό στη Θεσσαλονίκη (βασική γραμμή και επέκταση σε Καλαμαριά) και στην Αθήνα (Γρ. 3: τμήμα Χαϊδάρη- Πειραιάς).
- ✓ Η συγχρηματοδότηση των νέων προμηθειών λεωφορείων για Θεσσαλονίκη και Αθήνα.
- ✓ Η αναβάθμιση των συρμών της Γραμμής 1 του ΗΣΑΠ
- ✓ Η υλοποίηση άλλων έργων μικρού Π/Υ ΟΑΣΑ/ΣΤΑΣΥ που αφορούν κυρίως σε συστήματα ελέγχου, πληροφόρησης, εξυπηρέτησης κοινού.

Τα έργα που αφαιρούνται από τον προγραμματισμό του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (Γραμμή 4 Μετρό Αθηνών, δι-
 ρευματικοί συρμοί, ανακαίνιση του τμήματος Πειραιάς - Φάληρο της γραμμής 1, Προαστιακός
 Θεσσαλονίκης) είναι δυνητικά επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από ΕΠ της ΠΠ 2021-2027.

2.2 ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Από τον τομέα Περιβάλλοντος αφαιρούνται συνολικά 365,3 εκατ. € Κ.Σ., που αντιστοιχούν σε 426,9 εκατ. € ΣΔΔ. Παράλληλα, γίνονται εσωτερικές μετακινήσεις πόρων μεταξύ των ΑΠ του Προγράμματος, προκειμένου οι πόροι που παραμένουν στον τομέα Περιβάλλοντος να αξιοποιηθούν πλήρως για έργα που είτε έχουν ήδη δρομολογηθεί, είτε αποτελούν ανελαστική υποχρέωση της χώρας στο πλαίσιο της αποφυγής / αντιμετώπισης προστίμων, και αναμένεται με σχετική ασφάλεια να φέρουν τις αναμενόμενες δαπάνες μέχρι 31/12/2023. Πιο συγκεκριμένα:

- Στον ΑΠ10 μειώνονται οι διαθέσιμοι πόροι του τομέα για έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων, συνολικά κατά 28 εκατ. € ΣΔΔ. Στον προγραμματισμό παραμένουν όλα τα έργα για την ενεργειακή αναβάθμιση των νοσοκομείων, της Βουλής, καθώς και το πιλοτικό έργο της Πράσινης γειτονιάς. Τα υπόλοιπα έργα για την ενεργειακή αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων (κλειστών γυμναστηρίων, κολυμβητηρίων, σταδίων, αθλητικών κέντρων) και κτιρίων πανεπιστημίων, για τα οποία η απαραίτητη ΣΔΔ ξεπερνούσε κατά πολύ τους σχετικούς διαθέσιμους πόρους του ΑΠ10 ήδη πριν από την 4η Αναθεώρηση, αφαιρούνται από τον προγραμματισμό. Εντούτοις κατά τη διάρκεια των ετών 2020 και 2021, μπορούν να παραμείνουν ενταγμένα (ή να συνεχίσουν να εντάσσονται) στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με υπερδέσμευση και στη συνέχεια να μεταφερθούν σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027.

Παραμένουν στον ΑΠ10 οι πόροι ύψους 56 εκατ. € για έργα τηλεθερμάνσεων.

- Διατηρούνται οι διαθέσιμοι πόροι του ΑΠ11 ύψους 108,3 εκατ. € ΣΔΔ για αντιπλημμυρικά έργα και κάποιες άυλες δράσεις ΥΠΕΝ σχετικές με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- Διατηρούνται οι διαθέσιμοι πόροι των ΑΠ12 & ΑΠ13 ύψους 22 εκατ. € ΣΔΔ για άυλες δράσεις ΥΠΕΝ σχετικές με εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (μελέτες διαχείρισης υδατικών πόρων, ΕΠΜ – Φύση, μελέτες/μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου)
- Μειώνονται σημαντικά, κατά 399 εκατ. € ΣΔΔ, οι διαθέσιμοι πόροι του Τομέα Περιβάλλοντος για τις ακόλουθες κατηγορίες παρεμβάσεων με μετακινήσεις και τακτοποιήσεις μεταξύ των ΑΠ14 & ΑΠ14Β. Συγκεκριμένα:

- ✓ Οι πόροι για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων μειώνονται κατά 148,6 εκατ. € ΣΔΔ. Αφαιρούνται από τον προγραμματισμό αρκετές από τις παρεμβάσεις σταθερών και κινητών Πράσινων Σημείων (ΚΠ17), που δεν έχουν ακόμα προχωρήσει τόσο όσο οι αντίστοιχες παρεμβάσεις για τη συλλογή και επεξεργασία βιοαποβλήτων. Οι δύο αυτές κατηγορίες έργων (Βιοαπόβλητα και Πράσινα Σημεία) έχουν επιλεξιμότητα και στην επόμενη ΠΠ 2021-2027.

Επίσης, αφαιρούνται οι προγραμματικές δράσεις διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων (όπως έργα του ΥΠΕΘΑ για την απομάκρυνση, διαχείριση και αντικατάσταση προϊόντων αμιάντου από στρατιωτικές εγκαταστάσεις).

Η μείωση των προαναφερόμενων πόρων στον προγραμματισμό σχετίζεται και με την εκτίμηση περί μη δυνατότητας απορρόφησης τους, λόγω σχετικής ανωριμότητας των έργων υποδομών επεξεργασίας στερεών αποβλήτων και της πιθανής μη δυνατότητας ολοκλήρωσης τους έως 31/12/2023. Τα εν λόγω έργα - σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα διαπραγμάτευση - δεν έχουν επιλεξιμότητα για συγχρηματοδότηση στην επόμενη ΠΠ 2021-2027. Ως εκ τούτου, θα επιδιωχθεί η μέγιστη δυνατή επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησής τους. Σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον δεν τροποποιηθούν οι σχετικοί κανόνες επιλεξιμότητας της ΠΠ 2021-2027, θα πρέπει να ολοκληρωθούν ως ημιτελή, με εθνικούς πόρους.

Έτσι, οι πόροι που παραμένουν στους ΑΠ14 και 14Β για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων είναι της τάξης των 832 εκατ. € και με αυτούς επιδιώκεται να καλυφθούν κυρίως τα (α) ώριμα έργα των υποδομών (Μονάδες) διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΜΕΑ, ΣΜΑ, ΧΥΤΥ/ΧΥΤΑ) σε όλη τη χώρα, και

(β) τα έργα συλλογής βιοαποβλήτων (κάδοι, απορριμματοφόρα) και οι αντίστοιχες νέες ΜΕΒΑ και τοπικές/δημοτικές μονάδες κομποστοποίησης.

- ✓ Οι πόροι για έργα διαχείρισης λυμάτων μειώνονται κατά 88,3 εκατ. € ΣΔΔ. Αφαιρείται μικρό πλήθος «ορφανών» οικισμών Γ΄ Προτεραιότητας. Το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης των σχετικών πόρων, ωστόσο, σχετίζεται με τη μη δυνατότητα απορρόφησης τους είτε λόγω μεγάλων εκπτώσεων, είτε λόγω της μη δυνατότητας ολοκλήρωσης των σχετικών έργων έως 31/12/2023.

Οι πόροι που παραμένουν στους ΑΠ14 και 14B για διαχείριση λυμάτων αφορούν στις υποδομές (δίκτυα αποχέτευσης και ΕΕΛ) που καλύπτουν (α) τους πέντε (5) non-compliant οικισμούς Β΄ Προτεραιότητας της Περιφέρειας Αττικής και (β) 174 non-compliant οικισμούς Γ΄ Προτεραιότητας, που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια Λυμάτων της χώρας.

Επισημαίνεται ότι δύο Μεγάλα Έργα του Προγράμματος που αφορούν σε τρεις οικισμούς Β΄ Προτεραιότητας (Ραφήνα, Αρτέμιδα, Νέα Μάκρη) και έναν Γ΄ Προτεραιότητας (Μαραθώνας) της Περιφέρειας Αττικής θα συνεχισθούν ως έργα phasing στην επόμενη ΠΠ 2021-2027.

- ✓ Οι πόροι για έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (υδρεύσεις, αφαλατώσεις, αντιμετώπιση διαρροών) μειώνονται κατά 100,2 εκατ. € ΣΔΔ. Αφαιρούνται από τον προγραμματισμό νέα έργα τα οποία είναι δυνητικά επιλέξιμα σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027, όπως (α) έργα ύδρευσης, όπως η ύδρευση της Κέρκυρας, τα έργα υδροδότησης Δ. Τανάγρας, έργα επεξεργασίας νερού πηγών Αγ. Γεωργίου Κιβερίου Ανάβαλου, έργα διαχείρισης υδατικών συστημάτων που συμβάλλουν στο ΟΣΣΠ Ασωπού, (β) έργα αφαλάτωσης καθώς και (γ) κάποια έργα συστημάτων ελέγχου διαρροών.

Οι πόροι που παραμένουν στον ΑΠ14 καλύπτουν μόνο τα ήδη ενταγμένα και υπό εξέλιξη έργα.

- ✓ Οι πόροι για έργα διαχείρισης αστικής αναζωογόνησης μειώνονται κατά 61,8 εκατ. € ΣΔΔ. Ο σχετικός προγραμματισμός του ΥΠΕΝ για νέα έργα (π.χ. έργα αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του κτιριακού αποθέματος της χώρας, εικαστικές – αισθητικές παρεμβάσεις σε κτίρια), καθώς και τα έργα βελτίωσης και αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της ΟΣΣΠ Ασωπού, ή τυχόν νέος προγραμματισμός του Υπουργείου Πολιτισμού θα μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από ΕΠ της ΠΠ 2021-2027.

Οι πόροι που παραμένουν στον ΑΠ14 για έργα διαχείρισης αστικής αναζωογόνησης καλύπτουν μόνο τα ήδη ενταγμένα και υπό εξέλιξη έργα.

3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ 4ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ

Τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Προγράμματος, όπως αυτά διαμορφώνονται με την πρόταση 4ης Αναθεώρησής, ανά Άξονα Προτεραιότητας, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί, στον οποίο γίνεται και η σύγκριση με την εγκεκριμένη σήμερα 3^η Αναθεώρησή του.

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ισχύουσα 3η Αναθεώρηση		Πρόταση 4 ^{ης} Αναθεώρησης		ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΣ από 3η Αναθεώρηση (Πόροι προς αποδέσμευση)
			ΣΔΔ	Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ)	ΣΔΔ	ΚΣ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(7)	(8)	(9)= (8)-(5)
ΑΠ 1 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΞΕΙΣ (ΤΣ)	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	330.879.783,00	281.247.815,00	288.764.506,00	245.449.830,00	-35.797.985,00
ΑΠ 2 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	76.406.165,00	61.124.932,00	0,00	0,00	-61.124.932,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ					
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	126.660.397,00	101.328.317,00	29.000.000,00	23.200.000,00	-78.128.317,00
ΑΠ 3 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΤΣ)	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	510.530.353,00	433.950.800,00	558.055.749,00	474.347.386,00	40.396.586,00
ΑΠ 4 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ					
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	130.549.310,00	104.439.448,00	73.192.122,00	58.553.697,00	-45.885.751,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ					
ΑΠ 5 - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	19.100.063,00	15.280.050,00	0,00	0,00	-15.280.050,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	45.454.753,00	36.363.802,00	50.219.962,00	40.175.969,00	3.812.167,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ					

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ισχύουσα 3η Αναθεώρηση		Πρόταση 4ης Αναθεώρησης		ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΣ από 3η Αναθεώρηση (Πόροι προς αποδέσμευση)
			ΣΔΔ	Κοινωνική Συδρομή (ΚΣ)	ΣΔΔ	ΚΣ	
ΑΠ 6 - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ (ΤΣ)	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	58.876.471,00	50.045.000,00	154.556.495,00	131.373.020,00	81.328.020,00
ΑΠ 7 - ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ (ΤΣ)	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	80.646.118,00	68.549.200,00	200.745.583,00	170.633.745,00	102.084.545,00
ΑΠ 8 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	844.314.154,00	675.451.323,00	755.927.107,00	604.741.685,00	-70.709.638,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ					
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ					
ΑΠ 9 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΤΣ)	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	527.450.589,00	448.333.000,00	350.711.106,00	298.104.440,00	-150.228.560,00
ΑΠ 10 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	67.334.652,00	53.867.721,00	39.327.647,00	31.462.117,00	-22.405.604,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	56.216.012,00	44.972.809,00	56.216.012,00	44.972.809,00	0,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	34.381.070,00	27.504.856,00	34.381.070,00	27.504.856,00	0,00
ΑΠ 11 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	108.277.649,00	92.036.001,00	108.277.649,00	92.036.001,00	0,00
ΑΠ 12 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	10.992.188,00	8.793.750,00	10.992.188,00	8.793.750,00	0,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	4.488.282,00	3.590.625,00	4.439.535,00	3.551.628,00	-38.997,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	2.695.313,00	2.156.250,00	2.695.313,00	2.156.250,00	0,00
ΑΠ 13 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ					
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	1.593.750,00	796.875,00	1.671.744,00	835.872,00	38.997,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	2.156.248,00	1.078.124,00	2.156.248,00	1.078.124,00	0,00
ΑΠ 14 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	2.083.729.795,00	1.771.170.325,00	1.609.569.896,00	1.368.134.411,00	-403.035.914,00
ΑΠ 14B - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	150.522.040,00	120.417.632,00	150.522.041,00	120.417.632,00	0,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	85.173.433,00	68.138.746,00	78.969.297,00	63.175.437,00	-4.963.309,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	60.765.437,00	48.612.349,00	142.204.834,00	113.763.867,00	65.151.518,00
ΑΠ 15 - ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	16.088.595,00	12.870.876,00	16.088.595,00	12.870.876,00	0,00
	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	6.219.340,00	4.975.472,00	6.219.340,00	4.975.472,00	0,00
	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	4.268.259,00	3.414.607,00	4.268.259,00	3.414.607,00	0,00
ΑΠ 16 - ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	68.828.702,00	58.504.396,00	68.828.702,00	58.504.396,00	0,00
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες (ΛΑΠ)	1.184.757.857,00	947.806.284,00	972.857.578,00	778.286.060,00	-169.520.224,00
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση (ΜΕΤ)	329.694.880,00	263.277.777,00	270.928.012,00	216.240.884,00	-47.036.893,00
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες (ΠΑΠ)	230.926.724,00	184.094.503,00	214.705.724,00	171.117.704,00	-12.976.799,00
Σύνολο	ΕΤΠΑ		1.745.379.461,00	1.395.178.564,00	1.458.491.314,00	1.165.644.648,00	-229.533.916,00
Σύνολο	Ταμείο Συνοχής	ΑΑ	3.769.219.460,00	3.203.836.537,00	3.339.509.686,00	2.838.583.229,00	-365.253.308,00
Γενικό σύνολο			5.514.598.921,00	4.599.015.101,00	4.798.001.000,00	4.004.227.877,00	-594.787.224,00

Όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα για τον προγραμματισμό του Τομέα Υποδομών Μεταφορών αξιοποιείται το 51,30% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 2.461.2 εκατ. € (ή 2.046,6 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

Για τον προγραμματισμό του Τομέα Περιβάλλοντος αξιοποιείται το 46,72% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 2.241,4 εκατ. € (ή 1.877,8 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

Για την υποστήριξη της εφαρμογής του ΕΠ (Τεχνική Βοήθεια) διατίθεται το 1,98% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 95,4 εκατ. € (ή 79,8 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

4. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Π. ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ Ε.Π

4.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ 4Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Σύμφωνα με την πρόταση της 4^{ης} Αναθεώρησής του, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) — συνεχίζει να αποτελεί το κύριο μέσο για την επίτευξη των εθνικών στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τους δύο τομείς Μεταφορών και Περιβάλλοντος. Επίσης, διατηρεί την ισορροπία στην κατανομή των πόρων για έργα Μεταφορών και Περιβάλλοντος.

Σε ότι αφορά στον Τομέα Μεταφορών η στόχευση και στρατηγική του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνεχίζουν να εστιάζουν σε:

- Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και η περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),
- Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,
- Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,
- Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων)

Το Πρόγραμμα δίνει έμφαση και προτεραιότητα στις παρεμβάσεις που αφορούν στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών ΔΕΔ-Μ, σύμφωνα με το Στρατηγικό Πρόγραμμα Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) της χώρας.

Εστιάζει κυρίως (α) στη σταδιακή ολοκλήρωση του βασικού σιδηροδρομικού άξονα της χώρας ΠΑΘΕ/Π, σε συνέργεια με την κοινοτική διευκόλυνση «*Συνδέοντας την Ευρώπη/ Connecting Europe Facility*» (β) στην υλοποίηση επιλεγμένων τμημάτων του αναλυτικού οδικού δικτύου, που ενισχύουν τη συνεκτικότητα του οδικού και του συνολικού ΔΕΔ-Μ συμπληρωματικά προς τις ήδη ολοκληρωμένες παρεμβάσεις (μέσω Συμβάσεων Παραχώρησης) του ΕΠ-ΕΠ 2007-2013, (γ) στη δημιουργία νέων ή/και τη βελτίωση υφιστάμενων υποδομών λιμένων και περιφερειακών νησιωτικών αεροδρομίων του ΔΕΔ-Μ της χώρας, (δ) σε συνδέσεις τους με το διευρωπαϊκό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, που ενισχύουν την περιφερειακή κινητικότητα και βελτιώνουν τη συνδεσιμότητα απομακρυσμένων ή/και νησιωτικών περιοχών.

Επιπλέον, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υποστηρίζει την προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, με στόχο τη σημαντική αύξηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς στα 2 μητροπολιτικά κέντρα της χώρας. Οι σχετικές παρεμβάσεις αφορούν στην ολοκλήρωση της βασικής γραμμής ΜΕΤΡΟ και της επέκτασής της προς Καλαμαριά στη Θεσσαλονίκη, καθώς και στην ολοκλήρωση της επέκτασης της γραμμής 3 (Χαϊδάρι – Πειραιάς) στο ΜΕΤΡΟ Αθήνας.

Σε μικρότερο βαθμό το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ χρηματοδοτεί παρεμβάσεις βελτίωσης των επιπέδων ασφάλειας μεταφορών: οδικής, ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας.

Σε ότι αφορά στον τομέα Περιβάλλοντος η στόχευση και στρατηγική του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνεχίζουν να εστιάζουν σε:

- Εκπλήρωση απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων,
- Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων,
- Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας,
- Αστική Αναζωογόνηση.

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος υλοποιούνται με βασική προτεραιότητα τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό

Περιβαλλοντικό Κεκτημένο (ΕΠεΚ), λαμβάνοντας συνδυαστικά υπόψη και την ιεράρχηση των αναγκών που προκύπτουν από την εθνική προτεραιοποίηση. Για την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων προωθούνται στρατηγικές συνέργειες με τα λοιπά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 201-2020, που συγχρηματοδοτούν αντίστοιχες δράσεις.

Εστιάζουν κυρίως σε έργα υποδομής για (α) τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (ενεργειακή αναβάθμιση νοσοκομείων, τηλεθερμάνσεις πόλεων), (β) την αντιπλημμυρική προστασία πόλεων (με έμφαση στην Περιφέρεια Αττικής), (γ) τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, (δ) την διαχείριση υδατικών πόρων (έργα υδρεύσεων, αφαλατώσεων, περιορισμού διαρροών).

Επιπλέον, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εστιάζει στην υποστήριξη της διαμόρφωσης, εφαρμογής και αξιολόγησης περιβαλλοντικών πολιτικών στους τομείς (α) της παρακολούθησης και διαχείρισης υδατικών πόρων (εφαρμογή Οδ. 60/2000/ΕΚ, Οδ. 2006/7/ΕΚ και λοιπών σχετικών Οδηγιών), (β) της αντιμετώπισης των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, (γ) της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

Σε μικρότερο βαθμό το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ χρηματοδοτεί παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης και αξιοποίησης του τουριστικού δυναμικού αστικών και φυσικών περιοχών της χώρας.

Όλοι οι Ειδικόι Στόχοι των Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρούνται τόσο στον Τομέα Μεταφορών όσο και στον Τομέα Περιβάλλοντος κατά την 4η Αναθεώρησή του ΕΠ. Ωστόσο, δεδομένου ότι με την πρόταση 4^{ης} Αναθεώρησης μεταφέρονται υποχρεωτικά πόροι κοινοτικής συνδρομής (ΚΣ) που αντιστοιχούν περίπου στο 13% του εγκεκριμένου προγραμματισμού της 3^{ης} Αναθεώρησης επηρεάζεται ο βαθμός συμβολής των παρεμβάσεων του Προγράμματος στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Αντίστοιχα επικαιροποιούνται οι τιμές στόχου των δεικτών εκροής, όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στο Παράρτημα Ι (βλέπε Κεφ. 4.2).

4.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΡΩΝ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ 4ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ

Στο Παράρτημα Ι (Πίνακας αιτιολόγησης των τροποποιήσεων τιμών δεικτών στην πρόταση 4ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) περιλαμβάνεται ανά ΑΠ και Επενδυτική προτεραιότητα αναλυτική πληροφορία για όλες τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των τιμών εκείνων των δεικτών που επηρεάζονται από την πρόταση 4ης Αναθεώρησης.

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΡΩΝ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Π.Ε. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 5(1) ΤΟΥ Ε.Κ. 215/2014 (> ΤΟΥ 50%)

Στο πρόσθετο έγγραφο «Τεκμηρίωσης του Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ» επιβεβαιώνεται ότι οι δείκτες εκρών που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης αντιστοιχούν σε ποσό άνω του 50% του προϋπολογισμού ανά Άξονα Προτεραιότητας/Κατηγορία Περιφέρειας, όπως αυτοί διαμορφώνονται με την πρόταση 4ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Επισημαίνεται ότι αξιοποιήθηκαν οι υφιστάμενοι δείκτες εκροής που συμπεριλαμβάνονταν στο Πλαίσιο Επίδοσης του εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, αλλά έχουν προσαρμοσθεί οι τιμές στόχου για το 2023 (βλ. Παράρτημα Ι). Επίσης, λόγω των τροποποιήσεων των χρηματοδοτικών στοιχείων του Προγράμματος, αλλάζει η συσχέτιση των π/υ των ΚΠ που αντιστοιχούν στους δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης και ειδικά στους οικονομικούς δείκτες (F100).

6. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η τροποποίηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ πραγματοποιείται αποκλειστικά για τη μεταφορά πόρων στο ΕΠΑΝΕΚ για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου COVID-19, η οποία προκάλεσε σημαντικό κλυδωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο- και εξαιρείται από την εφαρμογή της Οδηγίας για τη ΣΠΕ. Αυτό αιτιολογείται με βάση το άρθρο 3 της Οδηγίας για τη ΣΠΕ (ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225) Κ.Υ.Α. για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ) το οποίο καλύπτει τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Με βάση τη διάταξη αυτή, τα σχέδια και τα προγράμματα που έχουν ως μόνο σκοπό να εξυπηρετούν «πολιτική κατάσταση έκτακτης ανάγκης» δεν υπόκεινται στην οδηγία για τη ΣΠΕ και δεν απαιτείται να αποσταλεί σχετικό ερώτημα στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ. Με βάση την ερμηνεία που δόθηκε από την 41η EGESIF, η πανδημία του COVID-19 και τα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που δημιουργεί αυτή εμπίπτουν στην κατηγορία της «πολιτικής κατάστασης έκτακτης ανάγκης». Συνεπώς, ισχύει η Κ.Υ.Α με Α.Π Κ.Υ.Α. 173729/12-12-2014 ΚΥΑ (ΑΔΑ: 6ΨΣΗ0-ΑΨ9) με την οποία εγκρίθηκε η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές

Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», που εξακολουθεί να ισχύει όπως επιβεβαιώθηκε με την επιστολή μη αναγκαιότητας νέου περιβαλλοντικού προελέγχου (ΑΠ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/92543/5862/14-10-19) κατά την προηγούμενη αναθεώρηση του ΕΠ. Σε περίπτωση επόμενης τροποποίησης του ΕΠ σε μεταγενέστερο στάδιο και αφού έχει ολοκληρωθεί η κρίση του COVID-19, θα εξετασθεί εκ νέου η απαίτηση ή μη σε διαδικασία ΣΠΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΙΜΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ 4ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

(*) ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στην τροποποίηση της τιμής των δεικτών δεν εφαρμόζεται αναλογική μεθοδολογία. Αντίθετα, για τον υπολογισμό της τιμής κάθε δείκτη εφαρμόζεται η ήδη εγκεκριμένη (από την αρχική έγκριση και τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) σχετική μεθοδολογία του πρόσθετου εγγράφου τεκμηρίωσης δεικτών.

ΑΠ. 1											
ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13
7i	210.768.779	024	T4401	Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση, τηλεδιοίκηση, τηλεπικοινωνιών)	χλμ	N	550	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ01 που αφορούν στην εγκατάσταση συστημάτων εκσυγχρονισμού επί αναβαθμισμένων (ως προς την υποδομή) σιδηροδρομικών γραμμών του ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτυπώνει το συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα ηλεκτροκίνησης, σηματοδότησης, τηλε-διοίκησης & τηλεπικοινωνιών (συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της συμβατότητας με το ERTMS - Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας). Η τιμή του μειώνεται (κατά 143 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης του προγραμματικού Μεγάλου Έργου "Αναβάθμιση ηλεκτροκίνησης της ΣΓ Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας" από τον προγραμματισμό του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και κατ' επέκταση της τιμής του δείκτη του. Η προτεινόμενη τιμή των 407 χλμ λαμβάνει υπόψη τα εξής έργα: -- Ηλεκτροκίνηση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο - Ροδοδάφνη -- Εκσυγχρονισμός σηματοδότησης-τηλεδιοίκησης και εγκατάσταση ETCS level 1 σε εντοπισμένα τμήματα του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Προμαχώνας (πλην Τιθορέα-Δομοκός) -- Εγκατάσταση συστήματος σηματοδότησης και ETCS – Level 1 στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη – Ειδομένη (μέσω της νέας παραλλαγής στο τμήμα Πολύκαστρο – Ειδομένη) και αντικατάσταση 37 αλλαγών τροχιάς για τις ανάγκες της σηματοδότησης.	180.970.689	407	Μέρος των πόρων του ΑΠ01 (35,8 εκ€ σε ΚΣ - 42,1 εκ€ ΣΔΔ) μεταφέρονται στον ΑΠ03. Το έργο "Αναβάθμιση ηλεκτροκίνησης της ΣΓ Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας" ωριμάζει με πόρους ΤΒ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και αναμένεται να δημοπρατηθεί το έτος 2022. Αποτελεί έργο άμεσα επιλέξιμο στην ΠΠ 2021-2027. Αφορά στην αναβάθμιση της υποδομής και επιδομής σε εντοπισμένα τμήματα της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκη – Στρυμόνας – Προμαχώνας, καθώς και στην εγκατάσταση συστήματος ηλεκτροκίνησης στο σύνολο του τμήματος Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας, μήκους 143 χλμ
	50.000.000	024	CO11a	Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ	O	21	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ01 που αφορούν στην κατασκευή νέων σιδηροδρομικών γραμμών του ΔΕΔ-Μ. Αποτυπώνει το μήκος σιδηροδρομικών γραμμών που κατασκευάζονται από το έργο εκεί που δεν υπήρχε πριν σιδηροδρομική γραμμή. Η τιμή του μειώνεται (κατά 5 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης της τιμής του δείκτη του προγραμματικού έργου της κατασκευής της νέας ΣΓ στο τμήμα Ρίο - Πάτρα που δεν αναμένεται να έχει σύμβαση εντός του 2021. Πρόκειται για έργο που δεν θα ξεκινήσει να υλοποιείται στο πλαίσιο της ΠΠ- 2014-2020. Η προτεινόμενη τιμή των 16 χλμ αφορά στο phasing (από την ΠΠ 2007-2013) έργο "Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Διακοπτό-Ροδοδάφνη, Φάση Β"	37.682.813	16	Αποτελεί έργο δυνητικά επιλέξιμο στην ΠΠ 2021-2027. Εξετάζονται πιθανές λύσεις σχεδιασμού του και απαιτούμενης ωρίμανσης του.

ΑΠ. 2

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7a	76.406.165	024	CO11a	Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ	N	32	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ02 στις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες που αφορούν στην κατασκευή νέων σιδηροδρομικών γραμμών του ΔΕΔ-Μ. Αποτυπώνει το μήκος του δικτύου ΔΕΔ-Μ (χλμ) το οποίο κατασκευάζεται. Η τιμή του μηδενίζεται (μείωση κατά 32 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης του προγραμματικού έργου της κατασκευής της νέας ΣΓ Αθήνας (ΣΚΑ) - Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη -Ρίο (Επιδομή, Ηλεκτροκίνηση, Σηματοδότηση), <u>δεδομένου ότι όλοι οι πόροι ΛΑΠ του ΑΠ02 υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.</u>	0	0	Το έργο της κατασκευής της νέας ΣΓ Αθήνας (ΣΚΑ) - Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη -Ρίο (Επιδομή, Ηλεκτροκίνηση, Σηματοδότηση), μεταφέρεται από τον ΑΠ02 προς συγχρηματοδότηση στον ΑΠ01 (ΤΣ), όπου αντιμετωπίζεται ως πιθανό έργο phasing στην ΠΠ 2021-2027, δεδομένου ότι παρουσιάζει σχετική επιλεξιμότητα.
	68.000.000	024	T4419	Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που Αναβαθμίζονται	Αριθμός	N	1	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ02 στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες που αφορά στην αναβάθμιση του Σιδηροδρομικού Σταθμού Αθηνών του ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτυπώνει τον αριθμό των σταθμών στους οποίους εκτελούνται εργασίες αναβάθμισης με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η τιμή του δείκτη διατηρείται. Ο σχετικός Π/Υ μειώνεται λόγω της αναμενόμενης έκπτωσης και του εκτιμώμενου funding gap για το έργο. Το έργο ολοκληρώνεται στην τρέχουσα περίοδο.	29.000.000	1	<u>Μέρος των πόρων του ΑΠ μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19 και συγκεκριμένα 61,1 εκ€ από ΕΤΠΑ ΛΑΠ και 13 εκ€ από ΕΤΠΑ ΠΑΠ εκ€ σε ΚΣ (76,4 εκ€ και 16,2 εκ€ αντίστοιχα ΣΔΔ).</u> Σημαντικοί πόροι αφαιρούνται από το ΕΤΠΑ ΠΑΠ (65,1 εκ€ σε ΚΣ - 81,4 εκ€ ΣΔΔ) του ΑΠ02 του τομέα Μεταφορών και ανακατανέμονται στον ΑΠ14B του τομέα Περιβάλλοντος, προκειμένου να εξισορροπήσουν τη σημαντικότερη απομείωση πόρων Ταμείου Συνοχής από τον ΑΠ14 του τομέα Περιβάλλοντος, οι οποίοι μεταφέρονται υποχρεωτικά στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Ο ΑΠ14B του τομέα Περιβάλλοντος, στον οποίο μεταφέρονται οι πόροι ΕΤΠΑ ΠΑΠ από τον ΑΠ02 του τομέα Μεταφορών, έχει αντίστοιχο σε περιεχόμενο προγραμματισμό με τον ΑΠ14. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα να ολοκληρωθούν τα phasing (από την ΠΠ 2007-2013) έργα διαχείρισης λυμάτων που χωροθετούνται σε Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, τα οποία θα μεταφερθούν από τον ΑΠ14 στον ΑΠ14B. Επίσης, με μέρος των μεταφερόμενων πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ θα συγχρηματοδοτηθούν και κάποια νέα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων ΚΠ 17 και ΚΠ18. Υποστηρίζεται, έτσι, η εφαρμογή της πολιτικής (policy making) για συγχρηματοδότηση κατά προτεραιότητα από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έργων διαχείρισης λυμάτων και στερεών αποβλήτων, παρά τη σημαντική απομείωση πόρων ΤΣ (λόγω COVID19) από τον τομέα Περιβάλλοντος.
	58.660.397		CO12a	Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ.	O	52,5	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ02 στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες που αφορά συνολικό μήκος ανακατασκευαζόμενων ή αναβαθμιζόμενων σιδηροδρομικών γραμμών επί των ΔΕΔ-Μ με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ή της μεταφορικής ικανότητας. Η τιμή του μηδενίζεται (μειώνεται κατά 52,5 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης της τιμής του δείκτη του μοναδικού προγραμματικού Μεγάλου Έργου που τροφοδοτούσε την τιμή του, δηλαδή του έργου "Αναβάθμιση υφιστάμενης διπλής σιδηροδρομικής γραμμής ΣΚΑ-ΟΙΝΟΗ" μεταξύ του Σιδηροδρομικού Κέντρου Αχαρνών (Σ.Κ.Α.) και του υφισταμένου Σιδηροδρομικού Σταθμού (Σ.Σ.) Οινόης.	0	0	Το έργο "Αναβάθμιση υφιστάμενης διπλής σιδηροδρομικής γραμμής ΣΚΑ-ΟΙΝΟΗ" ωριμάζει με πόρους ΤΒ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και αναμένεται να δημοπρατηθεί το έτος 2022. Αποτελεί έργο άμεσα επιλέξιμο στην ΠΠ 2021-2027 με εντικείμενο την αναβάθμιση που αποσκοπεί στην βελτίωση παραμέτρων διαλειτουργικότητας (δημιουργία γραμμών υπέρβασης εμπορικών αμαξοστοιχιών, βελτίωση περιτυπώματος γραμμής) και άρση των υφιστάμενων βραδυποριών που έχουν επέλθει ως αποτέλεσμα του μη εκσυγχρονισμού της από τον χρόνο κατασκευής της, ώστε η κυκλοφορία συρμών να γίνεται με τις ταχύτητες που επιτρέπει η χάραξη.

Α.Π. 3

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7i	451.706.824	029	CO13a	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ.	N	192	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ03 που αφορούν στην κατασκευή νέων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτυπώνει το μήκος του νέων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ (χλμ) που κατασκευάζεται / αναβαθμίζεται. Η τιμή του μειώνεται (κατά περίπου 75 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης της τιμής του δείκτη του ενταγμένου έργου "Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάτρα - Πύργος", το οποίο δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί στο πλαίσιο της ΠΠ- 2014-2020. Επισημαίνεται ότι - όπως έχει αναφερθεί και στην επίσημη αλληλογραφία με την Ε. Επιτροπή σε προηγούμενες αναθεωρήσεις του Προγράμματος, - οι απαιτούμενοι πόροι για την υλοποίηση του εν λόγω έργου είναι σημαντικά υψηλότεροι από τους διαθέσιμους του ΑΠ03. Το έργο έχει ενταχθεί με σημαντικότερη υπερδέσμευση. Επομένως, η προτεινόμενη τροποποίηση της τιμής του δείκτη σχετίζεται και με την αντιστοίχισή του στους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ03, που καλύπτουν (α) έργα phasing από την ΠΠ 2007-2013, καθώς και (β) κάποια νέα έργα της τρέχουσας περιόδου που αναμένεται να ολοκληρωθούν. Η προτεινόμενη τιμή των 118,3 χλμ λαμβάνει υπόψη τα εξής έργα: -- Σύμβαση παραχώρησης αυτοκινητοδρόμου ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ε65) Τμήμα ΛΑΜΙΑ - ΞΥΝΙΑΔΑ -- Κατασκευή οδικής σύνδεσης της περιοχής ΑΚΤΙΟΥ με το Δυτικό Άξονα ΒΟΡΡΑ - ΝΟΤΟΥ (Phasing από ΠΠ2007-2013) -- Κάθετος Άξονας 45 Εγνατίας Οδού «ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ»: τμήμα «ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ» (45.4.5) (Phasing από ΠΠ2007-2013) -- Οδική σύνδεση ΕΓΝΑΤΙΑΣ με 6ο προβλήτα ΛΙΜΕΝΑ ΘΕΣ/ΚΗΣ -- Βελτίωση - Διαπλάτυση Ν. Μουδανιών – Ποτίδαιας (Phasing από ΠΠ2007-2013 + Νέο τμήμα) -- Εργασίες βελτίωσης της Εθνικής Οδού ΛΑΜΙΑΣ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ στο τμήμα από έξοδο ΚΑΣΤΡΙΟΥ έως έξοδο ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ (Phasing από ΠΠ2007-2013)	499.232.220	118,3	Τροποποίηση Χρηματοδοτικών Στοιχείων λόγω αύξησης της διαθέσιμης ΣΔΔ 47,5 εκ € με εσωτερική μεταφορά πόρων ΚΣ ύψους 35.8 εκ € από τον ΑΠ01 και 4.6 εκ € από τον ΑΠ09, για την κάλυψη των αναγκών συγχρηματοδότησης των προγραμματικών έργων που περιλαμβάνονται στον ΑΠ03 ήδη από προηγούμενες Αναθεωρήσεις του. Το έργο της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Πάτρα - Πύργος παραμένει στον προγραμματισμό του ΑΠ03 και αντιμετωπίζεται ως έργο phasing στην ΠΠ 2021-2027. Δύναται να αντιμετωπιστεί (εναλλακτικά) ως έργο μεταφερόμενο στην ΠΠ 2021-2027 για την οποία αποτελεί έργο άμεσα επιλέξιμο. Ο Π/Υ του ΑΠ03 αυξάνεται προκειμένου να καλυφθούν - σε κάποιο βαθμό - οι αναμενόμενες δαπάνες έως 31/12/2023 των ήδη ενταγμένων (με σημαντική υπερδέσμευση) έργων, τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν στην τρέχουσα περίοδο. Πρόκειται για έργα phasing από την ΠΠ 2007-2013, καθώς και κάποια νέα έργα της τρέχουσας περιόδου.

Α.Π. 4

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7a	130.549.310	033	CO14a	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ.	N	11,6	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ04 που αφορούν στην αναβάθμιση οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτυπώνει το μήκος του δικτύου (χλμ) το οποίο κατασκευάζεται. Η τιμή του δεν διαφοροποιείται και αφορά στο ήδη ολοκληρωμένο έργο "Γούρνες- Χερσόνησος" επί του ΒΟΑΚ, καθώς και στο έργο "ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΟΑΚ ΚΑΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΜΟΥΡΝΙΕΣ, ΜΟΧΟΣ)". <u>Με την πρόταση 4ης Αναθεώρησης και την υποχρεωτική μεταφορά πόρων στο ΕΠΑΝΕΚ (βλεπετε επιπλέον επισημάνσεις) δεν απομένουν στον ΑΠ04 άλλοι πόροι για την υλοποίηση έργων που αποδίδουν τιμή στον CO14a.</u>	73.192.122	11,6	Ήδη στη 2η Αναθεώρηση και στην 3η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είχε καταγραφεί στη σχετική διαβούλευση με την Ε. Επιτροπή ότι υπήρχαν αδιάθεστοι πόροι ΕΤΠΑ ΜΕΤ στον ΑΠ04 προς αξιοποίηση και αναπρογραμματισμό. Από τους πόρους αυτούς 42,1 εκ€ σε ΚΣ (52,6 εκ€ ΣΔΔ) υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Μικρό ποσό ΕΤΠΑ ΜΕΤ του ΑΠ04 (3,8 εκ€ σε ΚΣ / 4,7 εκ€ ΣΔΔ) ανακατανέμονται στον ΑΠ05 ως απολύτως απαραίτητοι για την ολοκλήρωση του έργου Καλλονή - Σίγρι (phasing έργο από την ΠΠ 2007-2013) και την επίτευξη του σχετικού δείκτη CO14 στις Περιφέρειες ΜΕΤ του ΑΠ05.

Α.Π. 5

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7b	19.100.063	034	CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	N	3,6	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ05 που αφορούν σε αναβάθμιση οδικών τμημάτων εκτός ΔΕΔ-Μ στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες. Ο δείκτης αποτυπώνει το μήκος του λουπού οδικού δικτύου (χλμ) το οποίο αναβαθμίζεται (εκτός ΔΕΔ-Μ) που συνδέεται με ΔΕΔ-Μ. Η τιμή του μηδενίζεται (μείωση κατά 3,6 χλμ.) λόγω της αφαίρεσης του προγραμματικού έργου της οδικής σύνδεσης του λιμένα Αλεξανδρούπολης με την Εγνατία Οδό, δεδομένου ότι <u>όλοι οι πόροι ΛΑΠ του ΑΠ05 υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.</u>	0	0,0	<u>Όλοι οι πόροι ΛΑΠ ΕΤΠΑ του ΑΠ μεταφέρονται στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19 και συγκεκριμένα 15,3 εκ€ από ΕΤΠΑ ΛΑΠ σε ΚΣ (19,1 εκ€ ΣΔΔ).</u> Το ώριμο έργο της οδικής σύνδεσης του λιμένα Αλεξανδρούπολης με την Εγνατία Οδό είναι δυνητικά επιλέξιμο στην ΠΠ 2021-2027.

Α.Π. 6

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7i	23.000.000	039	T4403	Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται	αριθμός θέσεων παραβολής	N	4,0	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ 06 που αφορούν στην υλοποίηση πρόσθετων θέσεων παραβολής (μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ) σε λιμένες του ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται. Ο δείκτης αποτυπώνει τον αριθμό των πρόσθετων θέσεων που επιτυγχάνονται με την αναβάθμιση των δύο ήδη ενταγμένων έργα λιμένων Πάτρας και Ηγουμενίτσας, εκ των οποίων το ένα έχει ήδη ολοκληρωθεί (Πάτρα) ενώ το άλλο ολοκληρώνεται εντός του 2021 (Ηγουμενίτσα). Η τιμή του δείκτη οριστικοποιήθηκε με την ένταξη και του έργου του λιμανιού της Ηγουμενίτσας εντός του 2019. Πλέον, η τιμή του δείκτη προκύπτει από μία πρόσθετη θέση παραβολής στο λιμάνι Πάτρας και δύο πρόσθετες θέσεις στο λιμάνι Ηγουμενίτσας. Αντίστοιχα ο σχετικός Π/Υ για το δείκτη αυξάνεται και ταυτίζεται πλέον με τις ήδη υλοποιηθείσες και τις αναμενόμενες δαπάνες, σύμφωνα με τις υφιστάμενες νομικές δεσμεύσεις των έργων.	56.062.541	3,0	
	35.876.471		SO022	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	Αριθμός	N	4,0	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων στον ΑΠ06 που αφορούν σε εγκατάσταση συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης. Ως παρεμβάσεις μετρώνται η προμήθεια συστημάτων, καθώς και η προμήθεια και εξοπλισμός σκαφών, για τη διαχείριση και τον έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας και τον έλεγχο και διάσωση στη θάλασσα. Η τιμή του δείκτη αναδιαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα ολοκλήρωσης και των προς ένταξη νέων σημαντικών παρεμβάσεων/έργων και αντίστοιχου Π/Υ, του Υπουργείου Ναυτιλίας, για την προμήθεια και εξοπλισμό σκαφών για τον έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας και τον έλεγχο και διάσωση στη θάλασσα, που εκτιμάται ότι ολοκληρώνονται στην τρέχουσα περίοδο.	98.493.954	5,0	Ο Π/Υ του ΑΠ06 αυξάνεται κατά 81,3 εκ€ σε ΚΣ (95,6 εκ€ ΣΔΔ) με μεταφορά πόρων από τον ΑΠ09, για να ταυτίζεται με τις τις ήδη υλοποιηθείσες και τις αναμενόμενες δαπάνες των νέων σημαντικών παρεμβάσεων/έργων και αντίστοιχου Π/Υ, του Υπουργείου Ναυτιλίας, για την εγκατάσταση συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, τον έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας και τον έλεγχο και διάσωση στη θάλασσα. Έμφαση δίνεται στην προμήθεια και εξοπλισμό σκαφών καθώς και στο δίκτυο VTMS. Τα έργα αντιμετωπίζονται ως απολύτως απαραίτητα για την υποστήριξη της ασφάλειας των νησιωτικών ή/και απομακρυσμένων περιοχών, οι οποίες έχουν επιβαρυνθεί ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις του COVID19.

Α.Π. 7

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
7ii	40.000.000	037	SO014	Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	Αριθμός	N	2,0	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ07 που αφορούν στην αναβάθμιση αερολιμένων του ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτυπώνει τον αριθμό αερολιμένων ΔΕΔ-Μ στους οποίους πραγματοποιούνται παρεμβάσεις, αναβαθμίζονται οι εγκαταστάσεις τους και βελτιώνονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες.	150.000.000	3,0	<p>Ο Π/Υ αυξάνεται για να καλύψει τις αναμενόμενες δαπάνες των νέων σημαντικών παρεμβάσεων/έργων αεροδρομίων καθώς και για την εγκατάσταση συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας αεροναυτιλίας. Συγκεκριμένα μεταφέρονται 64,3 εκ€ σε ΚΣ (75,6 εκ€ ΣΔΔ) από τον ΑΠ09 και 37,8 εκ€ σε ΚΣ (44,5 εκ€ ΣΔΔ) από τον ΑΠ14.</p> <p>Η τιμή του δείκτη των νησιωτικών αεροδρομίων που αναβαθμίζονται αναδιαμορφώνεται (από 2 σε 3 Α/Δ), προκειμένου να συμπεριληφθεί σε αυτή και το έργο του Α/Δ Καστελλίου, με αντίστοιχη αύξηση του Π/Υ.</p> <p>Τα έργα αναβάθμισης των νησιωτικών αερολιμένων αντιμετωπίζονται ως απολύτως απαραίτητα για την υποστήριξη της ασφάλειας και τη διευκόλυνση στην πρόσβαση των νησιωτικών ή/και απομακρυσμένων περιοχών.</p> <p>Τα συστήματα που προστίθενται αντιμετωπίζονται ως απολύτως απαραίτητα για την υποστήριξη της ασφάλειας αεροναυτιλίας σε όλη τη χώρα, με ιδιαίτερη μέριμνα για τις νησιωτικές / απομακρυσμένες περιοχές, οι οποίες οι οποίες έχουν επιβαρυνθεί ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις του COVID19.</p>
			T4451	Πλήθος περιβαλλοντικών παρεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	Αριθμός	O	1,0	Ο δείκτης «Πλήθος περιβαλλοντικών παρεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ» καταγράφει τον αριθμό των νησιωτικών αεροδρομίων στα οποία εκτελούνται εργασίες αναβάθμισης των υποδομών / εγκαταστάσεων / συστημάτων μέσα από συνοδά έργα περιβαλλοντικού χαρακτήρα (έργα διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων, έργα διαχείρισης υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας αεροδρομίων κ.λ.π.), με στόχο την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού. Είχε προστεθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Αναθεώρησή του, για την ένταξη σχετικών φιλοπεριβαλλοντικών παρεμβάσεων του νέου νησιωτικού αεροδρομίου Καστελλίου στην Περιφέρεια Κρήτης, για το οποίο έχει ήδη συναφθεί η σχετική σύμβαση.			
	SO022		Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	Αριθμός	N	6,0	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων στον ΑΠ07 που αφορούν σε εγκατάσταση συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών. Για τη διαμόρφωση της τιμής του προσμετρώνται «παρεμβάσεις» που βελτιώνουν την ασφάλεια των υποδομών / εγκαταστάσεων των νησιωτικών αεροδρομίων του ΔΕΔ-Μ, καθώς και η προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας και των συστημάτων αεροναυτιλίας. Επιπλέον, στον συγκεκριμένο άξονα περιλαμβάνονται και κτιριακές υποδομές που στεγάζουν υπηρεσίες ασφαλείας των αεροδρομίων. Ο Π/Υ αυξάνεται για να καλύψει τις αναμενόμενες δαπάνες των νέων σημαντικών παρεμβάσεων/έργων για την εγκατάσταση συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας αεροναυτιλίας, με αντίστοιχη αύξηση της τιμής του δείκτη.	50.745.583	7,0		

Α.Π. 8

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
4e	844.314.154	'043	CO15	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Χιλιόμετρα	N	14,4	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων των ΑΠ08 που αφορούν στην κατασκευή νέων ή βελτίωση υφιστάμενων γραμμών Μετρό και Τραμ. Ο δείκτης αποτυπώνει το μήκος δικτύου (χλμ) μέσω σταθερής τροχιάς, το οποίο κατασκευάζεται ή αναβαθμίζεται. Η τιμή του διατηρείται η ίδια και αφορά στην ολοκλήρωση των phasing από την ΠΠ 2007-2013 έργων ΜΕΤΡΟ (βασική γραμμή και επέκταση προς Καλαμαριά)	755.927.106	14,4	Σημαντικού ύψους πόροι ΕΤΠΑ ΛΑΠ του ΑΠ08 (70,7 εκ€ σε ΚΣ / 88,4 εκ€ ΣΔΔ) υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Επομένως, οι διαθέσιμοι πόροι του ΑΠ08 δεν θα επαρκούν για τη συγχρηματοδότηση του έργου της προμήθειας λεωφορείων στη Θεσσαλονίκη, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από πόρους ΤΣ του ΑΠ09.

Α.Π. 9

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ (*)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
4iv	87.450.589	043	SO016	Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών	Αριθμός	N	3,0	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων που υλοποιούνται και συμβάλουν στη βελτίωση του συστήματος των αστικών συγκοινωνιών. Ο δείκτης αθροίζει το πλήθος των παρεμβάσεων και δύναται να περιλαμβάνει (α) την εγκατάσταση συστημάτων (π.χ. πληροφόρηση επιβατών), (β) την προμήθεια (εκσυγχρονισμό) οχημάτων αστικών συγκοινωνιών ή/και (γ) την εκτέλεση εργασιών αναβάθμισης/βελτίωσης υποδομών (π.χ. γραμμή μέσων σταθερής τροχιάς). Η τιμή του δείκτη αυξάνεται λόγω της συμπεριληφθείσας σε αυτόν και νέων παρεμβάσεων με αντίστοιχη αύξηση του σχετικού Π/Υ (π.χ. προμήθεια λεωφορείων Θεσσαλονίκης, συστήματα πληροφόρησης κοινού και ελέγχου κυκλοφορίας)	140.045.001	5,0	Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο προγραμματισμός του ΑΠ09 περιλαμβάνει πλέον στη στοχοθεσία του - εκτός από την προμήθεια λεωφορείων για την Αθήνα- και την αντίστοιχη προμήθεια λεωφορείων για τη Θεσσαλονίκη, εκτιμώμενου Π/Υ 40 - 50 εκατ. €
	150.000.000		T4452	Διάνοξη Σήραγγας Γραμμής Μετρό	Χιλιόμετρα	O	11,7	Με τον δείκτη μετρώνται τα χιλιόμετρα για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί οι εργασίες διάνοξης και άλλες συνοδευτικές εργασίες. Είχε προστεθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Αναθεώρησή του για την ένταξη του νέου έργου της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών. Η τιμή του δείκτη μηδενίζεται δεδομένου ότι το έργο δεν θα ξεκινήσει να υλοποιείται με πόρους της τρέχουσας περιόδου. Εκτιμάται ότι αν ξεκινήσει να υλοποιείται στην ΠΠ2014-2020 υπάρχει κίνδυνος μη δυνατότητας ολοκλήρωσής του ως phasing έργο στην επόμενη ΠΠ 2021-2027.	0	0,0	Οι διαθέσιμοι πόροι Ταμείου Συνοχής αξιοποιούνται με ανακατανομή τους εντός των ΑΠ του τομέα Μεταφορών για την υποστήριξη των ήδη δρομολογημένων προγραμματικών έργων των ΑΠ06 και 07 (βλέπετε ανωτέρω) για θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές σε νησιωτικές / απομακρυσμένες περιοχές, οι οποίες έχουν επιβαρυνθεί ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις του COVID19. Συγκεκριμένα μεταφέρονται στον ΑΠ03 4,6 εκ€ σε ΚΣ (5,4 εκ€ ΣΔΔ), στον ΑΠ06 81,3 εκ€ σε ΚΣ (95,6 εκ€ ΣΔΔ) και στον ΑΠ07 64,3 εκ€ σε ΚΣ (75,6 εκ€ ΣΔΔ).

Α.Π. 10

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
4c	107.295.098	043	CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	N	122.803.230,5	Με τον Δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ10 που αφορούν σε Ενεργειακές αναβαθμίσεις Δημόσιων Κτιρίων και σε παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία. Υπολογίζεται με αλγόριθμο, ο οποίος λαμβάνει υπόψη - μεταξύ άλλων - και τους διαθέσιμους πόρους για σχετικές παρεμβάσεις. Η τιμή του μειώνεται λόγω της μείωσης των διαθέσιμων πόρων ΕΤΠΑ ΛΑΠ, που υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.	79.288.092	106.258.130,2	<u>Μέρος των πόρων ΕΤΠΑ ΛΑΠ ύψους 22.4 εκ€ ΚΣ (που αντιστοιχούν σε 28 εκ€ ΣΔΔ) μεταφέρονται υποχρεωτικά το ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.</u> Στην πρόταση 4ης Αναθεώρησης παραμένουν στον προγραμματισμό του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, υπό την επενδυτική προτεραιότητα 4c, όλοι οι υπόλοιποι πόροι ΕΤΠΑ ΛΑΠ, ΕΤΠΑ ΠΑΠ και λίγοι πόροι ΕΤΠΑ ΜΕΤ. Αξιοποιούνται κυρίως για ενεργειακές αναβαθμίσεις νοσοκομείων, που αντιμετωπίζονται ως απολύτως απαραίτητες για την υποστήριξη των υποδομών νοσοκομείων, τα οποία αποτελούν τις βασικές δομές για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID19. Δεν προτείνονται αλλαγές για την αξιοποίηση των πόρων ΕΤΠΑ ΜΕΤ υπό την επενδυτική προτεραιότητα 4g (τηλεθερμάνσεις).
			CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	O	49.579.282,6	Με τον Δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων του ΑΠ10 που αφορούν τόσο σε ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτιρίων όσο και σε εξοικονομούμενη ενέργεια σε κτίρια κατοικιών. Υπολογίζεται με διαφορετικούς αλγόριθμους για κάθε μία από τις δύο προναφερόμενες κατηγορίες συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων, που λαμβάνουν υπόψη - μεταξύ άλλων - και τους διαθέσιμους πόρους για σχετικές παρεμβάσεις. Η τιμή του αυξάνεται λόγω της αξιοποίησης μέρους των διαθέσιμων πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ για ενεργειακές αναβαθμίσεις νοσοκομείων σε ΠΑΠ, έναντι της προηγούμενης χρήσης τους για ενεργειακές αναβαθμίσεις ιδιωτικών κτιρίων.		65.203,6	

Α.Π. 14

ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
											Μείωση των πόρων του ΑΠ14 για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, λόγω υποχρεωτικής μεταφοράς μέρους των διαθέσιμων πόρων (προέρχονται από την κατανομή έτους 2020) στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19 (365,2 εκ€ σε ΚΣ / 429,6 εκ€ ΣΔΔ) και στον ΑΠ07 (37,8 εκ€ σε ΚΣ / 44,5 εκ€ ΣΔΔ).
6i	890.588.235	017, 018, 019, 089	CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	N	437.000,0	<p>Η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τα σχεδιαζόμενα έργα με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των έργων και δικτύων. Στον δείκτη συνεισφέρουν οι ροές αποβλήτων που συλλέγονται με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση / ανακύκλωση όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακυκλώσιμες συσκευασίες και λοιπά ανακυκλώσιμα υλικά από δίκτυα χωριστής συλλογής που οδηγούνται σε ΚΔΑΥ ή απευθείας προς ανακύκλωση/επαναχρησιμοποίηση • Βιοαπόβλητα από δίκτυα χωριστής συλλογής που οδηγούνται σε μονάδες κομποστοποίησης ή σε διακριτές γραμμές επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων των ΜΕΑ • Οι ροές ανακυκλώσιμων αποβλήτων που ανακτώνται σε μονάδες επεξεργασίας υπολειπομένων συμμείκτων (ΜΕΑ). <p>Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.</p>	729.296.855	1.004.987,0	<p>Σημαντικό μέρος από τους διαθέσιμους πόρους ΤΣ του ΑΠ14 για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων (περίπου 161 εκατ. € ΣΔΔ) μεταφέρονται υποχρεωτικά στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Εντούτοις, επιδιώκεται μία σχετική εξισορρόπηση αυτής της μείωσης με τον προτεινόμενο αναπρογραμματισμό του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων στις ΠΑΠ, όπου οι σχετικοί πόροι αυξάνονται λόγω ανακατανομής (αύξησης) πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ (εσωτερική μεταφορά πόρων από τον ΑΠ02).</p> <p>Έτσι επιδιώκεται με τους πόρους που παραμένουν στον ΑΠ14 και στον ΑΠ14B να καλυφθούν κυρίως : (α) τα ήδη ενταγμένα phasing και νέα έργα των υποδομών (Μονάδες) διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΜΕΑ, ΣΜΑ, ΧΥΤΥ/ΧΥΤΑ) καθώς και τα νέα (προς ένταξη) αντίστοιχα έργα που ωριμάζουν με πόρους ΤΒ και αναμένεται να έχουν συμβάσεις - τα περισσότερα - εντός του 2021, (β) τα έργα συλλογής βιοαποβλήτων (κάδοι, απορριμματοφόρα) και οι αντίστοιχες νέες ΜΕΒΑ και τοπικές/δημοτικές μονάδες κομποστοποίησης.</p> <p>Στόχος είναι η κάλυψη των περισσότερων σχετικών ώριμων έργων, σε όλη τη χώρα, που θα μπορούσαν είτε να ολοκληρωθούν είτε να έχουν ξεκινήσει και προχωρήσει σημαντικά εντός της περιόδου.</p> <p>Ως εκ τούτου, αν και οι πόροι για τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων μειώνονται στον ΑΠ14 οι αντίστοιχοι δείκτες αυξάνονται, λόγω της συμπερίληψης στον προγραμματισμό και πολλών νέων (υπό ωρίμανση σήμερα) έργων.</p> <p>Αφαιρούνται από τον προγραμματισμό αρκετές από τις παρεμβάσεις σταθερών και κινητών Πράσινων Σημείων (ΚΠ17), που δεν έχουν ακόμα προχωρήσει. Επίσης, αφαιρούνται οι προγραμματικές δράσεις διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων.</p>
			SO017	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Τόνοι (tn)/έτος	0	738.000,0	<p>Η τιμή του δείκτη προσδιορίζεται από τις χρηματοδοτούμενες πράξεις με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των έργων και δικτύων και με τις ακόλουθες παραδοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Στο δείκτη συνεισφέρουν οι ροές χωριστής συλλογής και επεξεργασίας: <ul style="list-style-type: none"> § Χαρτιού και χαρτονιού § Ανακυκλώσιμα βιοαπόβλητα 2. Στο δείκτη συνεισφέρουν οι ροές συλλογής και επεξεργασίας υπολειπομένων συμμείκτων (ΜΕΑ): <ul style="list-style-type: none"> § Οργανικό κλάσμα και χαρτί – χαρτόνι που εκτρέπονται από χώρους ταφής (ΚΥΑ 29407/3508/2003) σε ΜΕΑ. <p>Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.</p>		911.149,0	
			T4412	Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	τόνοι/έτος	0	1.170.000,0	<p>Η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τα προτεινόμενα έργα με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των προτεινόμενων έργων με τις ακόλουθες παραδοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων ΧΥΤ ή επεκτάσεων υφιστάμενων ΧΥΤ με δημιουργία πρόσθετης δυναμικότητας για την ασφαλή διάθεση αποβλήτων και υπολειμμάτων στο πλαίσιο των δράσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς 2. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων ΧΥΤ ή επεκτάσεων υφιστάμενων ΧΥΤ με δημιουργία πρόσθετης δυναμικότητας για την ασφαλή διάθεση υπολειμμάτων στο πλαίσιο δράσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων, πέραν των νησιών 3. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων 		1.559.219,8	

							υποδομών για ασφαλή διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας ΑΕΚΚ σε νησιά Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.				
			T4414	Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ	Πλήθος Παρεμβάσεων	Ο	2,0	Η τιμή του δείκτη προκύπτει από τον αριθμό των παρεμβάσεων που κατ' ελάχιστον απαιτούνται έως το έτος 2020 για να διασφαλισθεί (α) η ασφαλής διάθεση επικινδύνων αποβλήτων εντός της χώρας (ΧΥΤΕΑ), (β) η αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων από επικίνδυνα και βιομηχανικά απόβλητα. Ο στόχος καλύπτει το ήδη ενταγμένο και ολοκληρωμένο έργο της "Εξυγίανσης - Αποκατάστασης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου ΜΑΒΕ"		1,0	
6ii	731.494.501	022	CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	N	510.180,0	Η τιμή στόχου του δείκτη CO19, αντιστοιχεί στον πρόσθετο πληθυσμό που θα εξυπηρετείται από αποχετευτικά δίκτυα και ΕΕΛ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου, τα οποία υλοποιούνται στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις. Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.	586.117.802	429.042,0	Σημαντικό μέρος από τους διαθέσιμους πόρους ΤΣ του ΑΠ14 για τη διαχείριση λυμάτων (περίπου 145 εκατ. € ΣΔΔ) μεταφέρονται υποχρεωτικά στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Εντούτοις, επιδιώκεται μία σχετική εξισσορόπηση αυτής της μείωσης με τον προτεινόμενο αναπρογραμματισμό του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης λυμάτων στις ΠΑΠ, όπου οι σχετικοί πόροι αυξάνονται λόγω ανακατανομής (αύξησης) πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ (εσωτερική μεταφορά πόρων από τον ΑΠ02). Έτσι επιδιώκεται με τους πόρους που παραμένουν στον ΑΠ14 και στον ΑΠ14B να καλυφθούν κυρίως : (α) τα ήδη ενταγμένα έργα για τους πέντε (5) non-compliant οικισμούς Β' Προτεραιότητας της Περιφέρειας Αττικής (β) τα ήδη ενταγμένα έργα καθώς και τα προς ένταξη έργα (δίκτυα αποχέτευσης και ΕΕΛ) 174 οικισμών γ' προτεραιότητας που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια λυμάτων (phasing από την ΠΠ 2007-2013 και νέα έργα). Επισημαίνεται ότι δύο Μεγάλα Έργα του Προγράμματος που αφορούν σε τρεις οικισμούς Β' Προτεραιότητας (Ραφήνα, Αρτέμιδα, Νέα Μάκρη) και έναν Γ' Προτεραιότητας (Μαραθώνας) της Περιφέρειας Αττικής θα συνεχισθούν ως έργα phasing στην επόμενη ΠΠ 2021-2027.
	324.000.000	020, 021	CO18	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	Ο	714.163,0	Η τιμή του δείκτη υπολογίζεται με βάση τον πρόσθετο πληθυσμό ο οποίος εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης. Οι τιμές και τα στοιχεία για τον υπολογισμό αντλούνται από τα ΤΔΠ των αντίστοιχων υπό εξέλιξη ή προγραμματισμένων πράξεων / παρεμβάσεων και συσχετίζονται με τα προγραμματιζόμενα Έργα. Επομένως, η τιμή του δείκτη αυξάνεται σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία των ΤΔΠ των ήδη ενταγμένων έργων	223.849.058	851.607,0	Οι πόροι για έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (υδρεύσεις, αφαλατώσεις, αντιμετώπιση διαρροών) μειώνονται κατά περίπου 100 εκατ. € ΣΔΔ. Αφαιρούνται από τον προγραμματισμό νέα έργα τα οποία είναι δυνητικά επιλέξιμα σε ΕΠ της ΠΠ 2021-2027. Η τιμή του δείκτη αυξάνεται σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν για τα ήδη ενταγμένα έργα. Η σχετική μείωση του Π/Υ προκύπτει από τις υφιστάμενες και εκτιμώμενες νομικές δεσμεύσεις για τα εν λόγω έργα.
6iii	43.529.412	085	CO23	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	Ο	20.000,0	Ο δείκτης ορίζεται ως η έκταση αποκατεστημένων ή νέων περιοχών με στόχο τη βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης για τα απειλούμενα είδη. Οι δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν εντός και εκτός των περιοχών Natura 2000, αρκεί να συμβάλουν στη βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης των εν λόγω ειδών, των ενδιατημάτων ή των οικοσυστημάτων για την προστασία της βιοποικιλότητας και στη διατήρηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Η τιμή του δείκτη παραμένει σχεδόν η ίδια.	38.000.000	20.214,0	Οι πόροι για έργα διαχείρισης αστικής αναζωογόνησης μειώνονται κατά περίπου 5 εκατ. € ΣΔΔ, λόγω υποχρεωτικής μεταφοράς τους στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19. Ο Π/Υ αυτός έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμώμενες νομικές δεσμεύσεις των προγραμματικών έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως αυτά έχουν εγκριθεί από τη 2η Αναθεώρηση. Δεν διαφοροποιείται το προς υλοποίηση προγραμματικό φυσικό αντικείμενο.
6iv	94.117.647	023, 090, 092	T4454	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων	Εκτάρια	Ο	90,3		32.306.182	51,2	Οι πόροι για έργα διαχείρισης αστικής αναζωογόνησης μειώνονται κατά περίπου 62 εκατ. € ΣΔΔ, λόγω υποχρεωτικής μεταφοράς τους στο ΕΠΑΝεΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.

Α.Π. 14B											
ΕΠ. ΠΡΟΤ/ΤΑ	Π/Υ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛ ΕΠΙΔΟΣΗΣ Ν/Ο	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ 2023	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (εγκεκριμένο ΕΠ)	ΝΕΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜ ΕΝΟΣ Π/Υ	ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕ ΝΗ ΤΙΜΗ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
6a	55.454.014	017, 018	CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	N	42.841,0	<p>Η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τα σχεδιαζόμενα έργα με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των έργων και δικτύων. Στον δείκτη συνεισφέρουν οι ροές αποβλήτων που συλλέγονται με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση / ανακύκλωση όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακυκλώσιμες συσκευασίες και λοιπά ανακυκλώσιμα υλικά από δίκτυα χωριστής συλλογής που οδηγούνται σε ΚΔΑΥ ή απευθείας προς ανακύκλωση/επαναχρησιμοποίηση • Βιοαπόβλητα από δίκτυα χωριστής συλλογής που οδηγούνται σε μονάδες κομποστοποίησης ή σε διακριτές γραμμές επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων των ΜΕΑ • Οι ροές ανακυκλωσίμων αποβλήτων που ανακτώνται σε μονάδες επεξεργασίας υπολειπομένων συμμείκτων (ΜΕΑ). <p>Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.</p>	96.469.380	68.186,0	<p>Οι πόροι του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων αυξάνονται κατά περίπου 40 εκατ. € με την προτεινόμενη ανακατανομή πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ από τον ΑΠ02 του τομέα Μεταφορών. Η προτεινόμενη εσωτερική μεταφορά πόρων γίνεται για τη μερική εξισσορόπηση της "απώλειας" των αντίστοιχων πόρων ΤΣ του ΑΠ14 που υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.</p> <p>Επιδιώκεται, με τον προτεινόμενο αναπρογραμματισμό του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων να καλυφθούν, στις ΠΑΠ, σημαντικά έργα δικτύου συλλογής βιοαποβλήτων καθώς και επιμέρους υποδομές (ΜΕΑ/ΜΕΒΑ, ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ), κυρίως στη νησιωτική Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Τα έργα είτε θα μεταφερθούν από τον ΑΠ14 είτε θα ενταχθούν ως νέα έργα. Οι τιμές των δεικτών αυξάνονται σύμφωνα με τον προναφερόμενο προγραμματισμό.</p>
			SO017	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Τόνοι (tn)/έτος	O	33.079,0	<p>Η τιμή του δείκτη προσδιορίζεται από τις χρηματοδοτούμενες πράξεις με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των έργων και δικτύων και με τις ακόλουθες παραδοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Στο δείκτη συνεισφέρουν οι ροές χωριστής συλλογής και επεξεργασίας: <ul style="list-style-type: none"> § Χαρτιού και χαρτονιού § Ανακυκλώσιμα βιοαπόβλητα 2. Στο δείκτη συνεισφέρουν οι ροές συλλογής και επεξεργασίας υπολειπομένων συμμείκτων (ΜΕΑ): <ul style="list-style-type: none"> § Οργανικό κλάσμα και χαρτί – χαρτόνι που εκτρέπονται από χώρους ταφής (ΚΥΑ 29407/3508/2003) σε ΜΕΑ. <p>Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.</p>		108.939,0	
			T4412	Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	τόνοι/έτος	N	25.697,0	<p>Η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τα προτεινόμενα έργα με βάση τα στοιχεία των οικείων ΠΕΣΔΑ, τις αδειοδοτήσεις και τις τεχνικές μελέτες των προτεινόμενων έργων με τις ακόλουθες παραδοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων ΧΥΤ ή επεκτάσεων υφιστάμενων ΧΥΤ με δημιουργία πρόσθετης δυναμικότητας για την ασφαλή διάθεση αποβλήτων και υπολειμμάτων στο πλαίσιο των δράσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς 2. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων ΧΥΤ ή επεκτάσεων υφιστάμενων ΧΥΤ με δημιουργία πρόσθετης δυναμικότητας για την ασφαλή διάθεση υπολειμμάτων στο πλαίσιο δράσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων, πέραν των νησιών 3. Καταγράφονται ετήσιες δυναμικότητες νέων υποδομών για ασφαλή διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας ΑΕΚΚ σε νησιά <p>Για τις τιμές των δεικτών βλέπετε ειδικές επισημάνσεις.</p>		250.465,0	

6b	241.006.896	022	CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	N	348.600,0	Η τιμή στόχου του δείκτη CO19, αντιστοιχεί στον πρόσθετο πληθυσμό που θα εξυπηρετείται από αποχετευτικά δίκτυα και ΕΕΛ στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου, τα οποία υλοποιούνται στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	275.226.790	403.259,0	<p>Οι πόροι του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης λυμάτων αυξάνονται κατά περίπου 35 εκατ. € με την προτεινόμενη ανακατανομή πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ από τον ΑΠ02 του τομέα Μεταφορών. Η προτεινόμενη εσωτερική μεταφορά πόρων γίνεται για τη μερική εξισσορόπηση της "αώλειας" των αντίστοιχων πόρων ΤΣ του ΑΠ14 που υποχρεωτικά μεταφέρονται στο ΕΠΑΝΕΚ για δράσεις αντιμετώπισης του COVID19.</p> <p>Επιδιώκεται, με τον προτεινόμενο αναπρογραμματισμό του ΑΠ14B για έργα διαχείρισης λυμάτων να καλυφθούν, στις ΠΑΠ και κυρίως στην Περιφέρεια Αττικής, τα έργα που συμπεριλαμβάνονται στους 174 οικισμούς Γ' Προτεραιότητας. Τα έργα είτε θα μεταφερθούν από τον ΑΠ14 είτε θα ενταχθούν ως νέα έργα. Οι τιμές των δεικτών αυξάνονται σύμφωνα με τον προναφερόμενο προγραμματισμό.</p>
----	-------------	-----	------	---	------------------------	---	-----------	--	-------------	------------------	---